

هه‌ریمی کوردستان
ئه‌نجومه‌نی وه‌زیران
وه‌زاره‌تی خویندنی بالا و توئیزینه وهی زانستی
فه‌رمانگه‌ی خویندن و پلاندانان و به‌دواداچوون
به‌رێوه‌به‌رایه‌تی خویندنی تاییه‌ت

رېنمایي ژماره (2) ی سالی (2015) ی زانکۆ و په‌یمانگه تایبه‌ته‌کان

رېبه‌ری قوتابیان/خویندکاران له زانکۆ و په‌یمانگه تاییه‌ته‌کانی هه‌ریمی کوردستان بۆ سالی ۲۰۱۵-۲۰۱۶

به ناوی خوی گوره و میهره بان

پیشہ کی

قوتابی/خویندکاری نازیز...

پیش پیشکەشکردنی داواکاری خویندن له زانکۆ و پهیمانگه تایبه تهکانی هه‌ریمی کوردستان پیوسته نه‌م خالانه‌ی خواره‌وه ره‌چاوبکریت:

1. پیوسته له‌سه‌ر قوتابی/خویندکار هه‌موو بره‌گه‌کانی رینماییه‌کان به ووردی بخوینته‌وه و تییان بگات پیش نه‌وه‌ی فۆرمی وه‌رگرتن له زانکۆ و پهیمانگه تایبه تهکانی هه‌ریمی کوردستان پر بکاته‌وه.
2. مه‌رج نییه هه‌موو قوتابییه‌ک/خویندکاریک که فۆرم پرده‌کاته‌وه وه‌رگیریت، چونکه وه‌رگرتن به‌پیی رینماییه‌کان و له‌سه‌ر بنه‌مای پیشبرکی له‌گه‌ل قوتابیان/خویندکارانی تر دا ده‌بیت.
3. هه‌لبژاردنی دروستی قوتابی/خویندکار به‌دوا هه‌لبژاردن دا‌ده‌نریت، به هه‌یچ جوړیک ریگا نادریت له‌و پوو‌وه نا‌ره‌زایی ده‌ربهریت.
4. هه‌ر پیشکەشکاریک که پیشتر له زانکۆ یان پهیمانگایه‌ک وه‌رگیرا بیت تا‌کو فه‌رمانی هه‌له‌وه‌شانه‌وه‌ی له زانکۆ یان پهیمانگه‌که‌ی بو نه‌کرایت مافی پرکردنه‌وه‌ی فۆرمی وه‌رگرتنی نییه له زانکۆ یان پهیمانگه تایبه ته‌کان.
5. قوتابی/خویندکار مافی نییه له هه‌مان کاتدا له زانکۆیه‌کی حکومی و زانکۆیه‌کی تایبه‌ت بخوینت.
6. نه‌گه‌ر وه‌رگرتنی قوتابی/خویندکار له‌گه‌ل رینماییه‌کانی وه‌رگرتن نه‌گونجا ، نه‌وا نه‌و وه‌رگرتنه هه‌له‌وه‌شینه‌ریت‌ه‌وه و کاری پی ناکریت له هه‌رقوناغی‌کی خویندن بیت وه خودی قوتابی/خویندکار زانکۆکه‌ی به‌رپرسه.

وه‌زاره‌تی خویندنی بالا و تو‌یژینه‌وه‌ی زانستی

به‌رپوه‌به‌رایه‌تی خویندنی تایبه‌ت

لاپەرە	ناوهرۆك
2	يه كه م: مافی وەرگرتن و پيشكه شكردنی فۆرم
4	دووه م: مەرجه گشتییه کانی وەرگرتن
5	سییه م: مەرجه خویندن له زانکۆ و پهیمانگه تاییه ته کان
7	چواره م: مەرجه تاییه تییه کانی وەرگرتن بۆ پۆلی دوانزه ی ئاماده یی (زانستی و ویزه یی)
10	پینجه م: مەرجه تاییه تییه کانی وەرگرتن بۆ دەرچووانی لقه پيشه ییه کان
11	شه شه م: مەرجه تاییه تییه کانی وەرگرتن بۆ دەرچووانی پهیمانگه پینچ سالییه کانی سه ر به وهزاره تی پهروه ردی هه ریم
12	حه وته م: مەرجه تاییه تییه کانی وەرگرتن بۆ دەرچووانی پهیمانگه ته کنییه کان
13	هه شته م: پیدانی نمره بۆ دەرچووانی لقی زانستی و ویزه یی ئاماده ییه کانی هه ریم
16	نۆیه م: راستاندنی بروانامه کان
18	ده یه م: کاره کارگیریه کان
20	یانزه یه م: رینماییه داراییه کان
21	دوانزه یه م: رینماییه کانی گواسته وه ی خویندنی قوتابیان / خویندکاران
24	سینزه یه م: میکانیزمی وەرگرتن له زانکۆ و پهیمانگه کان
26	چواره ده م: وانه هاوپه یوه ندیاره کان
26	پانزه یه م: قوتابی / خویندکاری خاوه ن پیداو یستی تاییه ت
27	شانزه یه م: په یوه ندیکردن و ناره زایی
27	حه قده یه م: پابه ندبوون به رینماییه کانی ئەزموون و ریکاری قوتابیان / خویندکاران
28	زانکۆ و پهیمانگه تاییه ته کانی سنووری پاریزگای هه ولیر
35	زانکۆ تاییه ته کانی سنووری پاریزگای سلیمانی
39	زانکۆ تاییه ته کانی سنووری پاریزگای دهۆک

مەرج و رېنمايىھە كانى ۋە رىگرتنى قوتايان/خوئندكاران لە زانكۆ و پەيمانگە تايبەتە كانى ھەريم بۆ سالى خوئندنى ۲۰۱۵-۲۰۱۶

بەكەم: مافى ۋە رىگرتنى و پيشكە شکردنى فۆرم

أ. ھەر قوتايىھە ك/خوئندكارىك كە فۆرمى ۋە رىگرتنى پيشكەش دەكات مەرج نىيە ۋە رىبگىرئىت، چونكە ۋە رىگرتنى بە پىيى چەند بنەمايەكى تايبەتى و لەسەر بنچىنەنى كىپر كىيى كۆنمەر لەگەل قوتايان/خوئندكارانى تردا دەبىت.

ب. ۋە رىگرتنى لە بەشەكان بە شىۋازى ۋە رىگرتنى ناوھندى (قبول مركزى) جىبەجى دەكرىت، بۆيە قوتايى/خوئندكار مافى ۋە رىگرتنى تەنھا لە يەك بەشى زانكۆكان ھەيە.

ج. قوتايى/خوئندكار مافى نىيە لە ھەمان كاتدا لە زانكۆيەكى حكومى و زانكۆيەكى تايبەت بخوئنىت، ئەگەر لە ھەردوو كيان ۋە رىگىرا بوو، ئەوا پىيوستە لەسەرى لە ھەفتەى يەكەمى دواى راگەياندى ناوھەكان بربارى خۆى بدات و داواى كيشانەۋەى دۆسىيە و سىپىنەۋەى ناو لە زانكۆى حكومى يان لە زانكۆ تايبەتەكە بكات، بە پىچەوانەۋە لىپىچىنەۋەى ياساى لەگەل دەكرىت.

د. قوتايى/خوئندكار مافى ھەيە لە فۆرمى پيشكەش كىردن، (۳) ھەلئاردە (اختيار) پىرپكاتەۋە لە بەشەكانى زانكۆ و پەيمانگە تايبەتەكان، رىزبەندى و ھەلئاردەكان (اختيارات) بە پىيى بربارى و ئارەزۋوى خوئندكار/قوتايى دەبىت. ئەمە پىۋەرئىكى گىرنگ و سەرەكىيە لە دىيارىكردنى شوئىنى ۋە رىگرتنى. پىيوستە لەسەر قوتايى/خوئندكار رەچاۋى مەرجە گشتى و تايبەتئىيەكانى ۋە رىگرتنى بكات و تەنھا ئەو خوئندن و بەشانە ھەلئىرئىت كە لەگەل ئارەزۋوى خۆى و لقى خوئندنى ئامادەيىھەكى و كۆنمەر كەۋەى دەگونجىت، **بۆيە بيانۋى بە ھەلە پىر كىردنەۋەى نامىنى**

۵. **لە رۆزى دەرچوونى ئەم رېنمايىھە كار بە ھىچ رېنمايىھەكى تىرى ۋە رىگرتنى پيشووتر ناكىت.**

دووهم: مەرجه گشتیه کانی وەرگرتن

ئەو قوتابی/خویندکارە لەزانکۆ و پەیمانگە تاییبە تەکان وەرده گیریت پیویستە ئەم مەرجانە خوارەوێ تیدابیت:

- أ. دەرچووی ئامادەبیه کانی (زانستی و وێژەیی و بێشەبیه کانی) ی سەر بە وەزارەتی پەروردهی هەریمی کوردستان یان حکومەتی عێراقی فیدرال بیت و بروانامە کە لە لایەن بەرپۆبەرایەتی گشتیی پەروردهی پارێزگا کە یەو پەسەند کرابیت.
- ب. دەرچووی پەیمانگە پینج سالیە کانی سەر بە وەزارەتی پەرورده یان پەیمانگە دوو سالیە کانی سەر بە وەزارەتی خویندنی بالاً و تووژینهوێ زانستی لە بەشە هاوشپۆه کانی خۆی وەرده گیریت.
- ج. دەرچووی دەرەوێ ولات بە مەرچیک لە بەرپۆبەرایەتی گشتی ئەزمونە کانی سەر بە وەزارەتی پەرورده بەرابەرکردنی بروانامە ی ئەنجامدابیت.
- د. لە پشکنینی پزیشکی دەرچوو بیت، بە پێی ئەو مەرجه تاییبە تییانە ی بۆ هەر خویندنی دياریکراوه.
- ه. دەرچووانی سالە کانی خویندنی (۲۰۱۳-۲۰۱۴) و (۲۰۱۴-۲۰۱۵) بە دەرچووی ئەمسال ئەژمار دەکرین، وە دەرچووانی گشت سالە کانی پیشووی خویندن بە دەرچووانی سالانی پیشوو ئەژمارده کرین.
- و. پیویستە تەمەنی قوتابی/خویندکاری پیشکە شکار بۆ هەردوو کۆلیژی پزیشکی و ئەندازیاربیه کانی نابیت لە (۳۵) سال زیاتر بیت.

سىيەم: مەرجى خويىندىن لە زانكۆ و پەيمانگە تايپە تەكان

۱. كۆنمەرى وەرگرتن بۇ سەرجم پەرورەدەكانى ھەرئىم وەكو يەك دەبىت ماف و جياوك (امتياز) بەھىچ پەرورەدە يەك نادىت بە بيانووى ھىنانى كەمى كۆنمەرى بۇ قوتايانى/خويىندكارانى سنورى پارىزگان.
۲. خويىندىن لە كۆلىژە پزىشكى و ئەندازىاربىيەكان تەنھا بەيانىان دەبىت.
۳. رىژە قوتابى/خويىندكار بۇ ھەر مامۇستايەك لە بەشە زانستىيەكان برىتى دەبىت لە (۲۵) قوتابى/خويىندكار.
۴. رىژە قوتابى/خويىندكار بۇ ھەر مامۇستايەك لە بەشە زانستە مرويىيەكان برىتى دەبىت لە (۳۰) قوتابى/خويىندكار.
۵. پىش پىدانى فۇرمى وەرگرتن بە قوتايانى/خويىندكاران دەبىت ئاشنا بكرىن بە رىنمايىيەكان و واژۇبان پى بكرىت، كە ئاشنا كراون بەم رىنمايىيەكانە و دواى وەرگرتىيان دەبىت ھەموو پابەند بوونىكى نيوان زانكۆ و قوتابى/خويىندكار بەروونى و بەشپوھى گرىبەست ديارى بكرىت.
۶. پىشكە شكدنى داواكارى وەرگرتن لە ھەر زانكۆ يەك لەدواى پەسەندكدنى پلانى وەرگرتن لەلايەن وەزارەتەو دەست پىدەكات تا يەك ھەفتە دواى دەرچوونى ناوى قوتايانى/خويىندكاران لە ناوەندى وەرگرتن بۇ زانكۆ و پەيمانگە حكومىيەكان.
۷. پەسەندكدنى پلانى وەرگرتنى زانكۆ و پەيمانگە تايپە تەكان بەندە بە جىبە جكدنى گشت بنەما و رىنمايىيەكانى دلئىيى جۇرى.
۸. قوتابى/خويىندكارى پىشكە شكار لە زانكۆ و پەيمانگە تايپە تەكانى ھەرئىمى كوردستان تا دەرچوونى رەزامەندى وەرگرتنى لە وەزارەتى خويىندىن بالاً و توپىژىنەوھى زانستى و فەرمانى زانكۆيى وەرگرتنى بۇ دەرئەجىت بە قوتابى/خويىندكارى وەرگىراو ئەژمار ناكرىت.
۹. داواكارى وەرگرتن لە رىنگە فۇرمى تايپەت دەبىت و ئەم فۇرمە دەنيردىرئە ئەو قوتابخانەيە كە قوتابى/خويىندكار پروانامە ئامادەيى لى وەرگرتووه تا نمرە و وانەكانى بۇ دابنرىت و بەرپوھەبەرى قوتابخانە/خويىندنگە مۇر و واژۇى لەسەر بكات و لە بەرپوھەبەرايەتى پەرورەدە پەيوەندىدار پەسەند بكرىتەو پاش دەرچوونى ناوى لە وەزارەت، داواى پروانامە پەسەنى لىدەكرىت وە ناپىت ھىنانى پروانامە لە (۱۵) رۇژ تىپەر بكات.

۱۰. ھەر ھەلەيەك يان ساختەيەك لە فۆرمى وەرگرتن و برۋانامەى پالپوراوان و دۆكيومېنتەكانيان ھەبىت يا خوود وەرگرتنەكەى بە دەربىت لە رېنمايەكانى زانكۆ بىت وە خودى قوتابى / خویندكار بەرپرسە و ناوى لە لیستی وەرگىراوان دەكرېتە دەرەو بە بى قەرەبوو كردن. لە ھەر قۇناغىكى خویندن بىت دادەپرېت وە ئەگەر خویندنىشى تەواو كرديت ئەوا برۋانامەكەى ليوەردەگىرېتەو وە لپرسىنەوہى ياساييان لەگەلدا دەكرېت . بپويستە ئەم خالە لە فۆرمى وەرگرتن ئاماژە پى بكرېت .
۱۱. لە ماوہى (۳) رۇژ بپويستە قوتابى/خویندكار ئاگادار بكرېت بە گەرانەوہى ناوى بۇ راپەراندنى مامەلەى وەرگرتنى وە دەست كردن بە پرۆسەى خویندن ئەگەر لەم ماوہىە ئامادەنەبوو وەرگرتنەكەى ھەلەوہوشېتەو وە قوتابى/خویندكارى يەدەگ ئەوانەى بپوہرى وەرگرتنيان بە پىى رىزبەندى كۆنمرەى وە بە داد پەروہرى دەخرېتە شوينينان دواى پەزامەندى وەزارەت.
۱۲. ھەر ھەلەيەك لە رىزبەندى لیستی وەرگىراوانى زانكۆ و پەيمانگە تايبەتەكان ھەبىت يان ھەر كەسيك بە نادادپەروہرى لە لیستی وەرگىراوان دانرابىت ئەوا ناوى دەخرېتە دەرەو لە لیستەكە و يەكيك لە قوتابى/خویندكارە بەدەگەكان بەپىى زنجيرە شايستەبوونى كۆنمرەى دەخرېتە شوينى دواى رەزامەندى وەزارەت.
۱۳. بۇ بەرزكردنەوہى ئاستى زانست و پەچاوكردنى دلنیاى جۆرى لە پرۆسەى خویندن, ھەر زانكۆيەك دەتوانى رېژەى دانراو لە كۆنمرەكان بەرز بكاتەو و لەو كۆنمرانەى لەلايەن وەزارەت بۇ مەرجى وەرگرتن دانراو.
۱۴. پالۆتن بۇ وەرگرتن قوتابى/خویندكار لەلايەن زانكۆو بۇ وەزارەت بەرزدەكرېتەو و, نابىت ناوى لە يەك بەش زياتر بۇ وەرگرتن بپالپورېت.
۱۵. خویندن لە زانكۆ و پەيمانگە تايبەتەكان لە رووى دەوام و تاقىكردنەو بە كردارەكى دەبىت و بە ئەندامبوون لە دوورەوہى يان بە كراوہىى نابىت, وە تاقىكردنەوہى لەسەر (۱۰۰%) رېگا پېنەداروہ.
۱۶. ماوہى خویندن لە زانكۆ تايبەتەكان (۴) سالە, دەرچوون لىيان برۋانامەى زانكۆيى بەرايى (بەكالۆرىۆس) لە بوارى پسپۆرىيەكەى بپدەبخشرېت و لەگەل رەچاوكردنى ماوہى خویندن لە پسپۆرىيە پزىشكى و ئەندازەيىەكان.
۱۷. ماوہى خویندن لە پەيمانگە تايبەتەكان (۲) سالە, دەرچوون لىيان برۋانامەى (دبلۆم)ى لە بوارى پسپۆرىيەكەى بپدەبخشرېت.

چوارەم: مەرحە تايەتايەكانى ۋەرگرتن بۇ پۇلى دوانزەى ئامادەى (زانستى و وىژەى)

ژ	بۇ ۋەرگرتن لە	تىكرائى نمرەى پۇلى دوانزە	بە مەرجىك
۱	بەشى پزىشكى ددان	۹۰% كە مئتر نە بىت	ھەرسى وانەى زىندە ۋەرزانى و كىمىيا و فىزىيا لە (۲۲۵) كە مئتر نە بىت لە خولى يەكەم يان دووھم، دەرچووى بەشى زانستى بىت.
۲	بەشەكانى ئەندازىياري تەلارسازى و شارستانى	۸۵% كە مئتر نە بىت	كۆنمەرى ھەردوو وانەى (فىزىيا و بىركارى) لە (۱۴۵) كە مئتر نە بىت لە خولى يەكەم يان دووھم، دەرچووى بەشى زانستى بىت.
۳	بەشى ئەندازىياري نەوت	۸۰% كە مئتر نە بىت	كۆنمەرى ھەرسى وانەى (بىركارى و كىمىيا و فىزىيا) لە (۲۲۵) كە مئتر نە بىت لە خولى يەكەم يان دووھم، دەرچووى بەشى زانستى بىت.
۴	بەشەكانى ئەندازىياري كۆمپيوتەر و گەياندن و كۆمپيوتەر، كارەبا، ميكانيك، دىزايىنى ناوخۇ ۋوزە، بەرھەمھىنان، سىستەمى كۆنترۇل كردن.	۸۰% كە مئتر نە بىت	كۆنمەرى ھەردوو وانەى (بىركارى و فىزىيا) لە (۱۴۰) كە مئتر نە بىت لە خولى يەكەم يان دووھم، دەرچووى بەشى زانستى بىت.
۵	بەشى ئەندازىياري ژىنگە	۷۵% كە مئتر نە بىت	كۆنمەرى ھەرسى وانەى (زىندە ۋەرزانى و فىزىيا و كىمىيا) لە (۲۱۰) كە مئتر نە بىت لە خولى يەكەم يان دووھم، دەرچووى بەشى زانستى بىت.
۶	بەشەكانى كۆلىزى زانست (زانستى كۆمپيوتەر، تەكنەلۇجىيائى زانستى، سىستەمى زانستى، بايۇلۇجى، شىكردنە ۋەى نەخۇشىيەكان)	۶۵% كە مئتر نە بىت	دەرچووى لىقى زانستى بىت.
۷	بەشەكانى كۆلىزى زانست (ماتماتىك، فىزىيا)	۶۰% كە مئتر نە بىت	دەرچووى لىقى زانستى بىت.

۷	به شی یاسا	۶۵% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی و وپژهی بیټ.
	به شهکانی په یوه نډیبه نیوده وله تیبه کان و دیبلو ماسیته، لیکولینه وهی نیوده وله تی، په یوه نډیبه گشتیه کان، زانسته رامیاریه کان.	۶۰% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی و وپژهی بیټ.
۸	به شی زمانی کوردی	۶۰% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی و وپژهی بیټ ونمره ی وانهی زمانی کوردی له (۶۰%) که متر نه بیټ له خولی یه که م یان دووهم.
۹	به شهکانی زمانی ئینگلیزی، ئه ده بی ئینگلیزی، وهرگپران	۶۰% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی و وپژهی بیټ ونمره ی وانهی زمانی ئینگلیزی له (۶۰%) که متر نه بیټ له خولی یه که م یان دووهم.
۱۰	به شی زمانی عره بی	۶۰% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی و وپژهی بیټ ونمره ی وانهی زمانی عربی له (۶۰%) که متر نه بیټ له خولی یه که م یان دووهم.
۱۱	به شی زمانی فهرنسی	۵۵% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی و وپژهی بیټ.
۱۲	کولیزی پوره رده به شی ماتماتیک	۶۰% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی بیټ نمره ی وانهی بیرکاری له (۶۰%) که متر نه بیټ له خولی یه که م یان دووهم.
۱۴	کولیزی پوره رده به شی فیزیا	۶۰% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی بیټ نمره ی وانهی فیزیا له (۶۰%) که متر نه بیټ له خولی یه که م یان دووهم.
۱۵	کولیزی پوره رده به شی بایولوژی	۶۵% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی نمره ی وانهی زینده وهرزانی له (۶۵%) که متر نه بیټ له خولی یه که م یان دووهم.
۱۶	به شی پوره رده ی هونه ری شیوه کار	۵۵% کمتر نه بیټ	دهرچووی لقی زانستی و وپژهی بیټ.

۱۷	بەشەكانى كۆلىڭى پەروەردە (پەروەردە گىشى، باخچە ساوايان)	۵۵% كەمتر نەبىت	دەرچووى لىق زانستى و وىزەبى بىت.
۱۸	بەشى كۆلىڭى ئاداب و ھونەر (راگەياندىن)	۶۰% كەمتر نەبىت	دەرچووى لىق زانستى يان وىزەبى بىت.
۱۹	بەشى ھونەرى دىزانى ناوخۇ	۶۰% كەمتر نەبىت	دەرچووى لىق زانستى بىت.
۲۰	بەشەكانى كۆلىڭى كارگىرى و ئابوورى (ژمىرىرى، دارابى و بانك، ئابوورى، كارگىرى، كار، بەرىوہ بردنى كار، بەرىوہ بردن و ئابوورى، كارگىرى ياسا، كارگىرى تەندروستى، بازارگەرى، كارگىرى ئۆتيلەكان، كارگىرى گەشتىارى، كارگىرى زانىارى، سىستەمى زانىارى كارگىرى، كارگىرى گىشى، مىواندارى گەشت و گوزار)	۵۵% كەمتر نەبىت	دەرچووى لىق زانستى يان وىزەبى بىت.
۲۱	بەشى ژمىرىرى بە تەكنەلۇجىي زانىارى	۶۰% كەمتر نەبىت	دەرچووى لىق زانستى بىت.
۲۲	بەشەكانى پەيمانگە تەكنىكىەكانى (گەشتوگوزار، ژمىرىرى)	۵۵% كەمتر نەبىت	دەرچووى لىق زانستى يان وىزەبى بىت.
۲۳	بەشەكانى پەيمانگە تەكنىكىەكان (تەكنەلۇجىي زانىارى)	۵۵% كەمتر نەبىت	دەرچووى لىق زانستى بىت.
۲۴	بەشەكانى پەيمانگە نەوت (تەكنىكى ھەلكەندىن، پالائونى نەوت و تەكنىكى گاز)	۵۵% كەمتر نەبىت	دەرچووى لىق زانستى بىت.

بېنچەم: مەرجه تايپە تىپە كانى وەرگرتن بۇ دەرچووانى لقه پىشەبىھە كان

ز	بۇ وەرگرتن لھ	تىكرای نمره ی	بە مەرچىك
۱	بەشى ئەندازىبارى شارستانى	90% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى پىشەبىھە سازى بەشى وېنەى ئەندازەبى بېت.
۲	بەشى ئەندازىبارى مىكانىك	90% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى پىشەبىھە سازى يەككىك لھ بەشەكانى (مىكانىك)، بېت.
۳	بەشى ئەندازىبارى كارەبا	۸۵% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى پىشەبىھە سازى بەشى كارەبا بېت.
۴	بەشى ئەندازىبارى كۆمپىوتەر	۸۵% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى پىشەبىھە سازى بەشى تەكنەلۇجىباى زانىبارى (IT) بېت.
۵	بەشى تەكنەلۇجىباى زانىبارى و بەشى سىستەمى زانىبارى	۷۰% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى پىشەبىھە سازى بەشى تەكنەلۇجىباى زانىبارى (I T) يان چاككردنە وەى كۆمپىوتەر بېت.
۶	بەشى ژمىربارى	۶۰% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى بازرگانى بېت.
۷	بەشى دارابى و بانك	۶۰% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى بازرگانى بېت.
۸	كارگىرى كار	۶۰% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى بازرگانى بېت.
۹	بەشى تەكنىكى ھەلكەندن لھ پەيمانگەى نەوت	۶۰% كە متر نە بېت	دەرچووى ئامادەبى پىشەبىھە سازى بەشى مىكانىك بېت.

ئىبىنى:

- دەرچووانى ئامادەبىھە پىشەبىھە كان ئەوانەى لھ دەرەوہى وولات خوېندىيان تەواو كردووه و بىروانامەكانىيان لھ وەزارەتى پەرورەدەى ھەرېم يەكسانكراوہ دەتوانن بۇ بەشى ھاوشىپوہ داواكارى وەرگرتن پىشكەش بكەن. بەلام ئەگەر پىسپۇرى بىروانامەكەى روون نەبوو، ئەوا لىژنەى بالا بىربار لەسەر بەشى ھاوشىپوہى دەدات.
- قوتابى/خوېندكارانى دەرچووى ئامادەبى لھ دەرەوہى وولات كە بىروانامەكانىيان بە پىشەبىھە ھاوتا دەكرىت لھ لايەن وەزارەتى پەرورەدەى ھەرېمەوہ، ئەگەر لھ (۹) سال و زىاتر بە زمانى ئەو وولاتە خوېندبوويان كە تىابىدا زىاون، ئەوا لھ كاتى گەرپانەوہىيان بۇ ھەرېم مافى ئەوہىيان ھەبە لھو بەشانەى زمان، كە لھ دەرەوہى وولات خوېندىيان پى تەواو كردووه لھ زانكو تايپەتەكانى ھەرېم بخوېن.

شەشەم: مەرحە تايپە تىپە كانى وەرگرتن بۇ دەرچووانى پەيمانگە پىنج سالىپە كانى سەر بە
وہزارەتى پەرودەدى ھەریم

ز	بۇ وەرگرتن لە	تیکرای نمرەى	بە مەرجىك
۱	بە شە كانى تە كنه لۇجىاي زانىارى و زانستى كۆمپىوتەر	۶۵% كە متر نە بېت	دەرچووى بە شى Network يان Programming يان Web Design بېت.
۲	بە شى ھونەرە جوانە كان	۶۵% كە متر نە بېت	دەرچووى بە شى ھونەرى شېۋە كارى بېت.
۳	بە شە كانى زمانى ئىنگىلىزى و وەرگىرپان	۶۵% كە متر نە بېت	دەرچووى بە شى زمانى ئىنگىلىزى بېت.
۴	بە شە كانى ژمىرپارى و كارگىرى كار	۶۵% كە متر نە بېت	دەرچووى بە شى كارگىرى يان ژمىرپارى بېت.

خەوتەم: مەرحە تايەتتە كەنى ۋە رەگرتن بۇ دەرچوۋانى بەيمانگە تەكنىبە كان

ز	بۇ ۋە رەگرتن لە	تەكشۈرۈش نەمى	بە مەرجەك
۱	بەشى پزىشكى ددان	۹۰% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى دوۋەم سەرنەستى ھەرئەم لە بەشى تەكنىبە ددان بۇ سالى دەرچوۋى (۲۰۱۴ - ۲۰۱۵).
۲	بەشى ئەندازىبارى شارسنانى	۸۰% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى بىناكارى بېت.
۲	بەشى ئەندازىبارى مەكانىك	۷۵% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى مەكانىك بېت.
۳	بەشى ئەندازىبارى كارەبا	۷۵% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى كارەبا بېت.
۴	بەشى ئەندازىبارى نەوت	۸۰% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى تەكئەلۇجىبارى نەوت بېت.
۵	بەشى ئەندازىبارى كۆمپىوتەر ۋە گەياندن	۷۵% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى گەياندن بېت.
۶	بەشى ئەندازىبارى كۆمپىوتەر	۷۵% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى تەكئەلۇجىبارى زانىبارى (IT) يان سەستەمى زانىبارى بېت.
۷	بەشەكانى تەكئەلۇجىبارى زانىبارى (IT) ۋە سەستەمى زانىبارى	۶۵% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى تەكئەلۇجىبارى زانىبارى بېت.
۸	بەشى ياسا	۶۰% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى كارگىرى ياسا بېت.
۹	بەشى شەكردنەۋە نەخۇشەبەكان	۶۰% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى شەكردنەۋە نەخۇشەبەكان بېت.
۱۰	بەشى ژمىربارى	كارۋەبە	دەرچوۋى بەشى كارگىرى بانكەكان يان بەشى ژمىربارى بېت.
۱۱	بەشى دارابى ۋە بانك	كارۋەبە	دەرچوۋى بەشى كارگىرى بانكەكان بېت.
۱۲	بەشى كارگىرى كار	كارۋەبە	دەرچوۋى بەشى كارگىرى بېت.
۱۳	بەشى گەشتوگوزار	كارۋەبە	دەرچوۋى بەشى رەبەرى گەشتىبارى يان بەشى كارگىرى دەزگانى گەشتىبارى بېت.
۱۴	بەشى راگەياندن	65% كەمتر نەبەت	دەرچوۋى بەشى راگەياندن بېت.
۱۵	بەشى كارگىرى ياسا	كارۋەبە	دەرچوۋى بەشى كارگىرى ياسا بېت.

هه شته م: پیدانی نمره بۆ دەرچووانی لقی زانستی و وێژهی ئامادهیه کانی ههریم

**هه ژمارکردنی ریزه بی پۆلی (10) و (11) به شیوازیکی یه کخراوه له ئهرکی وهزارهتی پهروهرده دایه وه ههر پیداجوونه وه یه که له سهه کۆنمره ی ئاماده یی به ره وه رووی وهزارهتی پهروهرده ده گریتته وه.

أ- دەرچووانی پۆلی دوانزه، ئه وانه ی که داواکراون له (7) وانه تاقیکردنه وه ئه نجام بدن، ئه گهر له سالی یه که م و خولی یه که م دەرچووبن ئه و (21) نمره ده خریته سهه کۆنمره که یان.

ب- دەرچووانی پۆلی دوانزه، ئه وانه ی که داواکراون له (7) وانه تاقیکردنه وه ئه نجام بدن، ئه گهر له سالی یه که م و خولی دووهم دەرچووبن ئه و (7) نمره ده خریته سهه کۆنمره که یان.

ج- دەرچووانی پۆلی دوانزه، ئه وانه ی که داواکراون له (6) وانه تاقیکردنه وه ئه نجام بدن، ئه گهر له سالی یه که م و خولی یه که م دەرچووبن ئه و (14) نمره ده خریته سهه کۆنمره که یان. (ئهو قوتابی/خویندکارانه ده گریتته وه که له یه ک وانه به خشراون به پیی رینماییه کانی وهزارهتی پهروهرده).

د- دەرچووانی پۆلی دوانزه، ئه وانه ی که داواکراون له (5) وانه تاقیکردنه وه ئه نجام بدن، ئه گهر له سالی یه که م و خولی یه که م دەرچووبن ئه و (7) نمره ده خریته سهه کۆنمره که یان. (ئهو قوتابی/خویندکارانه ده گریتته وه که له دوو وانه به خشراون به پیی رینماییه کانی وهزارهتی پهروهرده).

ه- هیچ نمره ناخریتته سهه کۆنمره ی دەرچووانی پۆلی دوانزه، ئه وانه ی که داواکراون له (6) وانه یان (5) وانه تاقیکردنه وه ئه نجام بدن، ئه گهر له سالی یه که م و خولی دووهم دەرچووبن. (ئهو قوتابی/خویندکارانه ده گریتته وه که له یه ک یان دوو وانه به خشراون به پیی رینماییه کانی وهزارهتی پهروهرده).

و. دەرچووانی پۆلی دوانزه، ئه وانه ی که داواکراون له (7) وانه تاقیکردنه وه ئه نجام بدن، به لام یه که وانه (مستوفین) واته له و وانه یه ته نها دهرده چن به بی هه ژمارکردنی نمره که ی له سهه کۆنمره ی گشتی ئه گهر له سالی یه که م و خولی یه که م دەرچووبن ئه و (18) نمره ده خریته سهه کۆنمره که یان، وه ئه گهر له سالی یه که م و خولی دووهم دەرچووبن ئه و (6) نمره ده خریته سهه کۆنمره که یان، وه ئه گهر له سالی دووهم یان زیاتر دەرچووبیت به هه ردوو خولی یه که م و دووهم ئه و کۆنمره که ی وه کو خوی ده مینیتته وه، واته هیچ نمره یه ک وه رناگری و هیچ نمره یه کیشی لی نابردریت.

ز. دەرچووانى پۇلى دوانزە، ئەوانەى كە داواكراون لە (۷) وانە تاقىكردنه وه ئەنجام بدەن، بەلام دوو وانە (مستوفىن) واتە لەو وانەىە تەنھا دەر دەچن بەبى ھەژماركردى نمرەكەى لەسەر كۆنمرەى گشتى ئەگەر لە سالى يەكەم و خولى يەكەم دەرچووبن ئەوا (۱۵) نمرە دەخريته سەر كۆنمرەكەيان، وه ئەگەر لە سالى يەكەم و خولى دووهم دەرچووبن ئەوا (۵) نمرە دەخريته سەر كۆنمرەكەيان، وه ئەگەر لە سالى دووهم يان زياتر دەرچووبيت بە ھەردوو خولى يەكەم و دووهم ئەوا كۆنمرەكەى وهكو خۇى دەمىنيته وه، واتە ھىچ نمرەىەك و ھەرناگرىت و ھىچ نمرەىەكىشى لى نابردىت.

ح. دەرچووى پۇلى دوانزە، ئەگەر لە سالى دووهم يان زياتر دەرچووبيت بە ھەردوو خولى يەكەم و دووهم ئەوا كۆنمرەكەى وهكو خۇى دەمىنيته وه، واتە ھىچ نمرەىەك و ھەرناگرىت و ھىچ نمرەىەكىشى لى نابردىت.

خ. بۇ دەرچووانى سالى يەكەم و خولى يەكەم لە ھەردوو لقەكانى زانستى و ويژەيى قوتابخانە/خويىندنگەكانى سەر بەو ھەزارەتى پەرودەى ھەرىمى كوردستان و ئەوانەى لە ناوچە كوردستانىەكانى دەرەو ھى ئىدارەى ھەرىم تاقىكردنه وهى شەشى ئامادەبىيان بەپيى سىستىمى و ھەزارەتى پەرودەى ھەرىمى كوردستان ئەنجامداو بەپيى ھەمان پرسیار و پيۆەر (۲۱) نمرەيان پى دەبەخشرىت ئەوانەى ژمارەى وانەكانيان (۷) وانەىە. بۇ دەرچووانى سالى يەكەم خولى دووهم (۷) نمرەىە، سەبارەت بە ئەوانەى وانەكانيان لە (۷) وانە كەمترە بە پيى خالەكانى سەرەو ھەلسوكەوتيان لەگەل دەكرىت.

خشته‌ی (۱)

به‌خشینی نمره به ده‌چووانی لقی زانستی و ویژهی ناماده‌ییه‌کان

ژ	وانه‌ی داواکراو بۆ تاقیکردنه‌وه	سالی ده‌چوون	خولی ده‌چوون	نمره‌ی به‌خسراو
-۱	۷ وانه (هیچ وانه‌یه‌ک نه‌به‌خسراوه)	یه‌که‌م	یه‌که‌م	۲۱ نمره
		یه‌که‌م	دووهم	۷ نمره
		دووهم یان زیاتر	یه‌که‌م یان دووهم	هیچ نمره وهرناگریت
-۲	۶ وانه (یه‌ک وانه به‌خسراوه)	یه‌که‌م	یه‌که‌م	۱۴ نمره
		یه‌که‌م	دووهم	هیچ نمره وهرناگریت
		دووهم یان زیاتر	یه‌که‌م یان دووهم	هیچ نمره وهرناگریت
-۳	۵ وانه (دوو وانه به‌خسراوه)	یه‌که‌م	یه‌که‌م	۷ نمره
		یه‌که‌م	دووهم	هیچ نمره وهرناگریت
		دووهم یان زیاتر	یه‌که‌م یان دووهم	هیچ نمره وهرناگریت
-۴	۶ وانه (یه‌ک وانه (مستوفی))	یه‌که‌م	یه‌که‌م	۱۸ نمره
		یه‌که‌م	دووهم	۶ نمره
		دووهم یان زیاتر	یه‌که‌م یان دووهم	هیچ نمره وهرناگریت
-۵	۵ وانه (دوو وانه (مستوفی))	یه‌که‌م	یه‌که‌م	۱۵ نمره
		یه‌که‌م	دووهم	۵ نمره
		دووهم یان زیاتر	یه‌که‌م یان دووهم	هیچ نمره وهرناگریت

نۆپەم: راستاندنی پروانامه كان

1. هەر قوتابی/خویندکاریك دانیشتووی پارێزگه كانی ئیداره‌ی هه‌ریمی كوردستان بیټ پروانامه‌ی ئاماده‌یی له دهره‌وه‌ی هه‌ریم به ده‌ست هه‌ینا بیټ ناوی له لیستی وه‌رگیراوان له زانكۆ و په‌یمانگه تایبه‌ته‌كان هه‌بوو ناوه‌كه‌ی ده‌خریته دهره‌وه وه مافی قه‌ره‌بوو كردنه‌وه‌ی نابیټ، له‌گه‌ڵ په‌چاوكردنی بره‌گه‌ی چواره‌م كه تایبه‌ت به راستاندنی پروانامه‌كان له پێنمايه‌كانی ژماره (1) ی هه‌موارکراوی سالی 2013.
2. وه‌رگرتنی كۆتایی له زانكۆ و په‌یمانگه تایبه‌ته‌كان به‌نده به پيشكه‌شکردنی پروانامه‌ی په‌سه‌نی ئاماده‌یی یان په‌یمانگه یان برپاری به‌رابه‌رکردنی پروانامه له‌لایه‌ن قوتابی/خویندکار که پپی داوی وه‌رگرتن پيشكه‌ش ده‌کات.
3. ئه‌وانه‌ی پروانامه‌كانیان له دهره‌وه‌ی وولات به ده‌ست هه‌یناوه ده‌بیټ پيش پيشكه‌شکردنی داواکاری وه‌رگرتن، پروانامه‌كانیان به‌کسان کرابیټ له وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌ی هه‌ریم.
4. ئه‌و قوتابی/خویندکارانه‌ی دهره‌وه‌ی وولات که داواکاری وه‌رگرتن پيشكه‌ش به‌و به‌شانه‌ ده‌که‌ن که وانه‌ی مفاضه‌له‌یان هه‌به، پپويسته له‌گه‌ڵ پيشكه‌شکردنی کردن نمره‌ی ئه‌و وانه‌ له به‌رپوه‌به‌رايه‌تی گشتی ئه‌زمونه‌کانی سه‌ر به وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌ دیاری بکه‌ن.
5. پروانامه‌ی ده‌رچوون له زانكۆ و په‌یمانگه تایبه‌ته‌كان به‌هه‌یج قوتابی/خویندکاریك نادریټ ئه‌گه‌ر پيشتر راستی و دروستی (صحه‌ الصدور) بۆ پروانامه ئاماده‌ییه‌كه‌ی له وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌ی عیراقی فیدرال یان هه‌ریم بۆ نه‌کرابیټ، که پپويسته ئه‌م راستاندنه به‌ نوسراوی نه‌پنی ئه‌نجامبدریټ.
6. هه‌یج پروانامه‌ییه‌کی ئاماده‌یی له قوتابیان/خویندکاران له کاتی وه‌رگرتن یان وه‌رناگیريټ ئه‌گه‌ر پروانامه‌که به‌ فه‌رمی ئاراسته‌ی ئه‌و زانکۆیه نه‌کرابیټ که لپی وه‌رگیراوه.
7. ده‌رچووانی ئاماده‌یی شاره‌کانی دهره‌وه‌ی هه‌ریم که دانیشتوی ناوه‌راست و باشوری عیراقن، ده‌بیټ پروانامه‌كانیان له وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده‌ی حکومه‌تی عیراقی فیدرال راستاندنی بۆ بکریټ له رپگه‌ی وه‌زاره‌ته‌وه.
8. هه‌یج قوتابی/خویندکاریك پاش ده‌رچوونی له زانكۆ و په‌یمانگه تایبه‌ته‌كان دان به پروانامه‌كه‌ی نانریټ، ئه‌گه‌ر فه‌رمانی وه‌زاری وه‌رگرتن (القبول) و فه‌رمانی زانکۆیی ده‌رچوونی (التخرج) بۆ دهرنه‌چوو بیټ به پپی یاسا و پپنمايه کارپیکراوه‌کان.

۹. پروانامەى دەرچوونى قوتابى/خویندکار پېويستە مۆرى زانکۆ و واژووى ھەر يەك لە (فەرمانبەرى ئامادەكار، بەرپرسي تۆمارى زانکۆ، سەرۆكى بەش، پاگرى كۆلئىز يان پەيمانگە، سەرۆكى زانکۆ) لەسەر پروانامەكە ھەبىت، بەپىچەوانەوہ پەسند ناكړيټ.
۱۰. پەسندكردنى پروانامەكە لە وەزارەتى خویندنى بالآ و توږښنهوہى زانستى، لە پروانگهى مادەى (۲۵) لە ياساى ژماره (۲)ى سالى (۲۰۱۳) بە دانانى خانەيەك بۆ پەسند كړدى وەزارەت.
۱۱. ھەر قوتابى/خویندكارپك مافى وەرگرتنى يەك وښه لە پروانامەى دەرچوونى بە نمرهى بە زمانەكانى (كوردى، عەرەبى، ئینگليزى) ھەيە. پېويستە گشت نووسينهكانى سەر كاپشەى پروانامەكە بەو زمانە بىت كە دەرچووان داواى دەكەن، نەوہك لە ھەمان كاپشەى پروانامەدا زمانى جياجيا ھەبىت.
۱۲. لەكاتى پيدانى پروانامەى بەنمره يان پشتگيرى دەرچوون بە قوتابيان/خویندكاران پېويستە بە پوونى ئاماژە بە رېكەوتى دەرچوونيان بكرېت.
۱۳. لەكاتى پەسەندكردنى پروانامەى بەنمره يان پشتگيرى دەرچوون لە وەزارەتى خویندنى بالآ و توږښنهوہى زانستى، پېويستە ئەم بەلگەنامانەى لەگەلدا بىت (ئەو پروانامەيەى كە پېي لە زانکۆ وەرگيراوہ، فەرمانى وەزارى وەرگرتن و فەرمانى زانکۆيى دەرچوون)، كە دەبىت لەلايەن نوښنەرى زانکۆ ياخود پەيمانگەوہ بەپندريټه وەزارەت.
۱۴. ھەر كەسيك پروانامەى ساخته (مزور) پېشكەش بە زانکۆ بكات بۆ وەرگرتن، پاش ئاشكرابوونى لە ھەر قۇناغپكى خویندن بىت لە خویندن دادەبرينريټ وە ئەگەر دەرچوو بىت پروانامەكەى لى وەردەگرېتەوہ و بى قەرەبوو كړدن خوى توشى لپرسينهوہى ياساى دەكات و وښه يەك لە پروانامە ساختهكەى دەدرېتە داواكارى گشتى، وە زانکۆي پەيوەنديدار بەدواداچوون لەسەر بابەتەكە بكات و گشتاندىن بە پروانامە ساختهكەى دەكرېت بۆ سەرجم وەزارەت و دەزگا و دامەزراوہ و سەنديكاكانى ھەريمى كوردستان و عىراقى فيدرال بەمەبەستى ئاگادار كړدنه وەپان لەم بابەتە.
۱۵. ئەوانەى پروانامەى ئامادەيى لقى زانستى و وږه يى لە ناوہراست و باشورى عىراق و دەرەوہى عىراق بەدەست دښن ھەمان ماف و ئىمتيازاتى دەرچووانى ھەريمى كوردستانيان دەبىت بۆ وەرگرتن لە زانکۆ تايبەتەكان، جگە لە پيدانى ئەو نمرانەى كە دەدرين بەدەرچووانى ئامادەيى ھەريم لە سالى يەكەم خولى يەكەم يان خولى دووہم لە سالى يەكەمدا.

دەپەم- كارە كارگىرىيە كان:

۱. مەرجه بۇ ئەوانەى فەرمانبەرن كە دەوامە كانيان ھاوكاتە لەگەل دەوامى خویندىيان مۆلەتى خویندن لە فەرمانگەى خۆى بەینن، بە پیچەوانەوہ لەكاتى دەرچوونيان لە زانكۆكەيان ئەگەر دەوامى فەرمانگەكەى ھاوكات بوو لەگەل دەوامى زانكۆكەى ئەوا پروانامەكەى لەلايەن وەزارەتەوہ پەسەند ناکریت.
۲. بۇ ھەر قوتابى/خویندكارېك دۆسيەيەك دەكریتەوہ و دەيیت سەرجم بەلگەنامەكان لە خۆبگریت، بەتايبەتى پروانامە و فەرمانى وەزارى و زانكۆبى وەرگرتن و تېكرای بەلگەنامەكانى تری پېويست.
۳. پېويستە زانكۆ داواى پشكنينى پزىشكى لە قوتابى/خویندكار بكات بەم شېوہيەى كە لە زانكۆ حكومىيەكان پەپرەو دەكریت.
۴. پېويستە زانكۆكان ھەموو دۆسيەكانى پەيوەست بە پرۆسەى خویندىنى ھەيیت.
۵. نابى قوتابى/خویندكار دەست بەدەوامى فەرمى بكات تاكو رەزامەندى وەرگرتنى لەلايەن وەزارەتەوہ بۇ دەرئەچیت، ھەر دەوامىكى بەدەر لەم شېوہيە بە نایاسايى لە قەلەم دەدریت، پېويستە زانكۆ فەرمانى وەزارى وەرگرتنى قوتابى/خویندكار لە تابلۆى ئاگادارى قوتابى/خویندكاران ھەلبواسى بۇ دلىابوون و ئاگاداربوونەوہ لە دەرچوونى ناوہكەى.
۶. پېويستە زانكۆ سەرجم ياسا و رېنمايەكانى تايبەت بە زانكۆ تايبەتەكان لە تابلۆى ئاگادارىيەكان وە سايى تايبەت بە زانكۆ بلاو بكریتەوہ.
۷. رېكارە كارگىرىيەكانى وەرگرتن بەرپزبەند بەم شېوہيەى خوارەوہ دەست پى دەكات و ناکریت ئەم رېزبەندىە بەزینریت يان سەرپنچى لېبكریت:
  - أ. پەسندکردنى پلانى وەرگرتن لەلايەن وەزارەت.
  - ب. ناردنى لیستی ناوی پالیوراوان بەپى پلان و رېنمايەكانى وەرگرتن بۇ وەزارەت.
  - ج. دەرکردنى نووسراوى رەزامەندى وەرگرتنى بەرايى لەلايەن وەزارەت.
  - د. ئەنجامدانى گرىبەست لە نيوان زانكۆ و قوتابى/خویندكار.
  - ه. دانى كرىى خویندن.
  - و. دەرچوونى فەرمانى زانكۆبى بە وەرگرتنى قوتابيان/خویندكاران.
  - ز. دەرکردنى فەرمانى وەزارى بە وەرگرتنى كۆتايى قوتابيان/خویندكاران.
۸. پېويستە زانكۆ مۆرى تايبەتى خۆى ھەيیت لە سەر ھەموو بەلگەنامەكانى دەرچوو و گرىبەست لەگەل قوتابى/خویندكار واژۆ و مۆركراو يیت.
۹. قوتابى/خویندكار پاش دەرچوونى رەزامەندى وەرگرتنى لە وەزارەت پېويستە لە ماوہى سى رۆژ پەيوەندى بە زانكۆكەى بكات و گرىبەست مۆر بكات، بە پیچەوانەوہ، زانكۆ بۆى ھەيە لە خویندن بى بەشى بكات. دەبى زانكۆ لیستی ناوی ھەلوہشاوہكان و سرېندراوہكان بۇ وەزارەت بنېردریت.

۱۰. زانکۆکان دەتوانن سوود لە رێنمایی تاقیکردنەووە و رێکاری قوتابیان/خویندکاران ژمارە (۱) و (۲) وەرگیرن، کە هاوپیچە بەلەبەرچاوگرتنی سیستمی خویندن و تاییەتمەندی هەر زانکۆیەکی تاییەت.
۱۱. زانکۆ تاییەتەکان پابەند دەبن بە سەرجم خالەکانی رێنماییەکانی پرۆسەى دلنایى جوړى و زانستخوازى بەردەوام تەندروستی و سەلامەتى.
۱۲. زۆر بە ووردی یاسا و رێنماییەکان جێبەجێ دەکړیت و، بەهیچ شپۆهیهك هەلاوێرکردن (استثناء) و بەزاندنی یاسا و رێنماییەکان بەهەر پاساوێک بێت رېگه‌ی پین نادریت، جگه له‌م رێنماییه‌ کار به‌ هیچ رێنماییه‌کی تر ناکړیت کە پيشووتر دەرچوووبۆ سالی خویندنی (۲۰۱۵ - ۲۰۱۶).
۱۳. لەکاتی بوونی دووانه (التوأمة) له نیوان زانکۆیەکی خۆمالی و زانکۆیەکی دەرەو پەچاوی رەزامەندی و ئەو مەرجانە دەکړیت، کە له لایه‌ن وه‌زاره‌ته‌وه ده‌خريته‌ سەر زانکۆکە بۆ وەرگرتنی مۆلەتی کارکردن.
۱۴. فۆرمی گرێبەستى سالانه‌ی نیوان قوتابی/خویندکار و زانکۆ دەنێردریت بۆ وه‌زاره‌ت به‌مه‌به‌ستى یه‌کخستنى و په‌سه‌ندکردنى دواتر کارپیکردنى.
۱۵. هەر قوتابی/خویندکارێک بەدەر له رێنماییەکان وەرگیرابیت له هەر قۆناغێکی خویندن بێت له خویندن دادەبڕیندریت بەبێ قەرەبووکردووە خودی قوتابی/خویندکار و زانکۆ بەر پرسیارن، ئەگەر بڕوانامەى دەرچوونیشی وەرگرتبیت بڕوانامه‌که‌ی لێ ده‌سپندریته‌وه به‌بێ قەرەبووکردن.
۱۶. بۆ هەر حاله‌تیکى تر که له بړگه‌کانى سه‌ره‌وه دا نه‌هاتوو، یا باس نه‌کراوه، پەچاوی مەرج و رێنماییەکانی زانکۆ حکومییەکان دەکړیت، له‌گه‌ل پەچاوکردنی تاییەتمەندی خویندن له هەر زانکۆیەکی تاییەت.
۱۷. پێویست زانکۆ و پەیمانگە تاییەتەکان له‌گه‌ل ده‌ستپیکردنى هەر کۆرسێکی خویندن ئامارى قوتابیان / خویندکاران و ستافى وانه‌پێژان و کارمەندان بنیرن به‌شى ئامارى زانکۆ و پەیمانگە تاییەتەکان له وه‌زاره‌تمان.

يائزەبەم- رېنمايە دارايىە كان:

۱. ھەر لىخۇشېنۇيىك لە كرىيى خويىندى قوتابى/خويىندىكار بېيويستە رەزامەندى ۋە زارەتى پىن ۋەرگىرايىت.
۲. سالانە پىداچونەۋەي نرەخەكانى خويىندىن لەسەر جەم زانكۆ تايىبەتە كان دەكرىت پالپىشت بەپرگەي (۶) لە مادەي (۱۲) ي ياساي ژمارە (۲) سالى (۲۰۱۳).
۳. ۋەرگرتنى پارەي سالانەي كرىيى خويىندى قوتابى/خويىندىكار بە گرېبەست دىارى بكرىت پاش رەزامەندى ۋە زارەت لەسەر كرىيەكە.
۴. سزادانى قوتابى/خويىندىكار بە پارە بەھۆي دواكەوتنى قستى پارەي خويىندىن رېگەي پىنەدراۋە و زانكۆ دەتوانى قوتابى/خويىندىكارى قەرزدار ناگادار بىكەتەۋە بۆ ماۋەبەكى دىارى كراۋ قىستەكە بدات، ئەگەر لەۋ ماۋەبە پارەكەي نەدا ئەۋا لە خويىندىن پىن بەشى دەكات.
۵. بۆ زانكۆ نىيە پارە لە قوتابى/خويىندىكارى قوناغى يەكەم ۋەربگرىت تا فەرمانى ۋە زارى و زانكۆي بە ۋەرگرتنى بۆ دەرنەچىت.
۶. كىرەنەۋەي خولى بە پارە لە ناۋ زانكۆ رېگە پىنەدراۋە، جگە لە خويىندى بەرايى (التمهيدى) و كىرەنەۋەي خولى زمانەۋانى، كۆمپىوتەر، بەمەرجىك پىش ۋەخت رەزامەندى ۋە زارەتى لەسەر ۋەرگىرايىت و رېگەي پىن دراىت. ئەم خولانە دەپى بۆ خودى قوتابىيان/خويىندىكارانى زانكۆكە بىت.
۷. نابىت نرەخى فۆرمى پىشكەشكردن و رېبەر و تۆماركردن بۆ ۋەرگرتنى قوتابى/خويىندىكار لە (2000) دوو ھەزار دىنارى عىراقى زياتر بىت ۋە بە ۋەسلى فەرمى ئەۋ پارەبە ۋەربگرىت، دەبىت خالەكان و ناۋەرۆكى شىۋازى فۆرمى پىشكەشكردن يەك بخرىن لە ھەموو زانكۆكاندا، لۆگۆي زانكۆكەي لەسەر بىت.
۸. داۋاكارى بۆ سكاللا و دواخستنى خويىندى دەپى پىن بەرامبەر بىت.
۹. پارەي سكاللاي پىداچونەۋە بۆ تاقىكردنەۋەكان نابىت لە (۱۰۰۰) ھەزار دىنار تىپەرپىت بۆ ھەر وانەبەك.
۱۰. ۋەرگرتنى پارە لە قوتابى/خويىندىكار بۆ دووبارە كىرەنەۋەي تاقىكردنەۋەي ۋەرزى و كۆتايى ساللا رېگە پىنەدراۋە.
۱۱. ۋەرگرتنى پارە لە قوتابى/خويىندىكار بەرامبەر ئاراستەكردنى نووسراۋ بۆ ھەر شوپىنىكى تىرى دەرەۋەي زانكۆ رېگە پىنەدراۋە.
۱۲. كرىيى خويىندى بىرىتى دەبىت لە پىشكەشكردنى سەر جەم پىداۋىستىەكانى پىرۆسەي خويىندىن و سەر جەم ئەۋ خزمەتگوزارىانەي كە لە كاتى پىرۆسەكە پىشكەش بە قوتابى/خويىندىكار دەكرىت، بۆ ئەۋەي پىرۆسەكە سەر كەۋتوو بىت و دلنىبايى جۆرى تىايدا بەر جەستە بكرىت، بۆيە رېگە نادىرپىت جگە لە پارەي خويىندىن، ھىچ پارەبەكى تر لە قوتابى/خويىندىكار ۋەربگرىت ۋەك پارەي ئىنتەرنىت و ويب سايت، ياخود داىنكردنى كەلۋەپەل بۆ تاقىگە پىزىشكەكان و تاقىگەي پىسپۆرپەكانى تر و پىدانى شوپىنى ۋەستانى ئوتومۇبىل، ياخود ناسنامەي زانكۆ.

۱۳. زانكۆ بۇ ھەيە لە كاتى دواخستنى سالى خويىندى قوتابى/خويىندىكار بە ھەر ھۆيەك بىت برە پارەيەك لە قوتابى/خويىندىكار ۋە رېگرېت بە مەرجىك لە (۳۰%) ى كرپى خويىندى سالانە تىپەر نەكات.
۱۴. پىويستە سالانە زانكۆ پاكانە ى باجى دەرامەت بە پىپى رېنمايە دارايىەكان پەيرەو بكات.

دوانزەبەم: رېنمايەكانى گواستنە ۋە ى خويىندى قوتابيان/ خويىندىكاران

پىۋەرە گشتىيەكانى گواستنە ۋە :

۱. لە بەر ئە ۋە ى قوتابيان/ خويىندىكاران بە خواستى خۇيان دەستنىشانى زانكۆ يان پەيمانگا دەكەن كە دەيانە ۋىت لېى بخويىن، بۇيە گواستنە ۋە ى قوتابيان/ خويىندىكاران لە نىوان زانكۆ تاييە تەكانى ھەرىم سنوردار دەبىت.
۲. مەرچە رەزامەندى ھەردوو زانكۆ بە دەست بىنېت بۇ گواستنە ۋە.
۳. گواستنە ۋە لە (۷/۱) دەست پى دەكات تا (۱۰/۱) .
۴. گواستنە ۋە تەنھا دواى قۇناغى يەكەم دەبىت.
۵. ميواندارى لە زانكۆ تاييە تەكان رېگە پىنە دراۋە بۇ قوتابيان/ خويىندىكارانى ناۋە ۋە دەرە ۋە ى عىراق.
۶. گواستنە ۋە و ميواندارى لە زانكۆ تاييە تەكان بۇ زانكۆ حكومىەكان رېگە پىنە دراۋە.
۷. قوتابى/خويىندىكار بۇ ھەيە خويىندەكە ى لە زانكۆ تاييە تەكانى ھەرىم بگوازىتە ۋە بۇ زانكۆ تاييە تەكانى دەرە ۋە ى ھەرىم و عىراق لە ھەمان پىسپۇرى خۇى بە مەرجىك ئە ۋە زانكۆبە ى بۇ دەچى باۋە رېپىكراۋ بىت.
۸. پىويستە كۆنمە ى ئامادە ى قوتابى/خويىندىكار ھەمان كۆنمە ى ۋە رېگىراۋ بىت لە زانكۆ تاييە تەكانى ھەرىمى كوردستان لە سالى ۋە رېگرەنى.
۹. تەنھا گواستنە ۋە بۇ بەشى ھاۋشىۋە دەكرېت.
۱۰. دابەزىن لە بەشىكە ۋە بۇ بەشىكى دىكە لە زانكۆ و پەيمانگە تاييە تەكان رېگە پىنە دراۋە، ئەگەر قوتابى/خويىندىكار ۋىستى بەشەكە ى بگۆرېت پىويستە ھەلۋە شاندىنە ۋە ى ۋە رېگرەنى لە ۋە بەشە ى ۋە رېگىراۋە بۇ بكرېت و بەپى مەرچ و رېنمايەكانى ۋە رېگرەن بچىتە ۋە پىشبركى ۋە رېگرەن لە ۋە بەشە ى دەيە ۋىت بخويىنېت بە مەرجىك لە فۇرمى پىشكە شكرەن ئامازە ى پىكرەبىت.

أ- گواستنەوێ له نیوان زانکۆ تایبەتەکانی هەمان پارێزگا له هەریم:-

گواستنەوێ قوتابی/ خویندکار له زانکۆکانی هەمان پارێزگا ناکرێت، تەنها بۆ ئەم حالەتە تانە خوارەوێ رێگە پێدراوێ:-

1. نەمانی یاخوود هەلپەساردنی وەرگرتن له بەشەکە یان زانکۆ یاخود پەیمانگەکە ی .
2. بپاری لێژنە ی بەرزەفتکردن به گواستنەوێ قوتابی/خویندکار له کاتی سەرپێچیکردنی به هەر هۆیه ک .
3. گواستنەوێ قوتابی/خویندکار له زانکۆ حکومیبه کان بۆ زانکۆ تایبەتەکان ناسایبه به پەرەچا وکردنی کۆنمره کە ی که دەبێت هاوتابیت له گەل ئەو کۆنمره یه ی که له سالی وەرگرتنی له پسپۆریبه کە ی وەرگیراوه وه نوسراوی لاری نه بوونی هەردوو زانکۆ و ئەنجامدانی پێوانە ی زانستی (المقاصه العلميه) بکات.

ب- گواستنەوێ قوتابی/خویندکار له نیوان زانکۆ تایبەتەکانی شارە جیا جیاکانی هەریم له م حالەتە تانە ی خوارەوێ ده کریت :-

1. گواستنەوێ خانەوادە ی قوتابی/خویندکار بۆ پارێزگایه کی تری هەریم به پیشکە شکردنی به لگه نامە ی فەرمی .
2. گواستنەوێ شوینی کاری قوتابی/خویندکار ئەگەر فەرمانبەر بوو، یان به خپوکاری (ولی أمر) ئەگەر فەرمانبەر بوو به پیشکە شکردنی به لگه .
3. هاوسەرگیریکردنی قوتابی / خویندکار له پارێزگایه کی تر .
4. وه فاتی به خپوکاری (ولی أمر) قوتابی / خویندکار .
5. نه خۆشی درێژ خایه ن به پیشکە ش کردنی به لگه نامە ی یزیشکی په سەندکراو .

ج: گواستنەوێ قوتابیان/خویندکاران له زانکۆکانی ناوه پراست و باشوری عێراق بۆ زانکۆ تایبەتەکانی هەریمی کوردستان:

1. گواستنەوێ له سەر ووی قۆناغی یه که م دەبیت .
2. هەمان مەرج و رێنماییه کان وەرگرتنی قوتابیان/خویندکارانی هەریمی کوردستان له سەر دەرچووانی ناوه پراست و باشوری عێراق جیبه جی دەکریت له رووی کۆنمره، جگه له و (۲۱) نمره یه ی که ده به خشریت بۆ قوتابیان/خویندکارانی هەریم که دەرچووی سالی یه که م و خولی یه که م، له گەل ئەو (۷) نمره یه ی که

دەدریٲ بە دەرچووانی سالی یەكەم خولی دووهم بۆ دەرچووانی سالی تازە ی خویندن و دوو سالی پێشووتر .

۳. پێویستە ئەو زانکۆیە ی که قوتابی /خویندکار لێی دەخوینێ باوەرپێکراو بێت .

۴. پێویستە کۆنمرە ی هاوتا بێت لەگەڵ ئەو کۆنمرە یە ی که قوتابیانی هەریم پێی وەرگیراون لە سالی وەرگرتنیدا .

۵. پێوانە ی زانستی (المقاصه العلمیه) یە ی بۆ بکریت بە پێی رێنماییه کان .

۶. لاری نەبوونی گواستنەو ی هەردوو زانکۆ بە دەست بێنیت .

د: گواستنەو ی خویندنی قوتابیان/خویندکارانی دەرەو ی وولات بۆ زانکۆ تاییه تەکانی هەریم:

۱- گواستنەو ی لە سەرو ی قۆناغی یەكەم دەبێت .

۲- هەمان مەرج و رێنماییه کان ی وەرگرتنی قوتابیان/خویندکارانی هەریمی لە سەر جێبەجێ دەکریت لە رووی کۆنمرە، جگە لەو (۲۱) نمرە یە ی که دەبەخشریت بۆ قوتابیان/خویندکارانی هەریم که دەرچووی سالی یەكەم ن و خولی یەكەم، لەگەڵ ئەو (۷) نمرە یە ی که دەدریٲ بە دەرچووانی سالی یەكەم و خولی دووهم .

۳- پێویستە ئەو زانکۆیە ی که قوتابی /خویندکار لێی دەخوینێ باوەرپێکراو بێت و ناوی لە لیستی زانکۆ باوەرپێکراو ی یونسکۆ هەبێت .

۴- پێویستە کۆنمرە ی هاوتا بێت لەگەڵ ئەو کۆنمرە یە ی که قوتابیانی هەریم پێی وەرگیراون لە سالی وەرگرتنی ئەگەر دەرچووی ئامادە ییه کان ی هەریم و عیراق نەبێت .

۵- پێوانە ی زانستی بۆ بکریت بە پێی رێنماییه کان .

۶- لاری نەبوونی گواستنەو ی هەردوو زانکۆ بە دەست بێنیت، لاری نەبوونە کە و نمرە کان ی کۆرسە کان لە بالۆیزخانە ی عیراق و وەزارە تی دەرەو ی ئەو وولاتە ی که لێی دەخوینیت پەسەند کرایت .

۷- بۆ هەموو برگە کان ی گواستنەو ی لە ناو هەو و دەرەو ی عیراق و هەریم پێویستە پەچاوی رێنماییه کان ی (المقاصه والتحمیل) بکریت که لە زانکۆ حکومیه کان ی هەریمی کوردستان پەیرەو دەکریت .

سېنزەيەم: ميكانيزمى ۋە رىگرتن لە زانكۆ ۋە پەيمانگە كان

أ- پلانى ۋە رىگرتن لە زانكۆ ۋە پەيمانگە كان

ژ	بۇ ۋە رىگرتن لە	پلانى ۋە رىگرتن
۱	بەشى پزىشكى ددان	۵۰
۲	بەشى ئەندازىبارى تەلارسازى	۵۰
۳	بەشى ئەندازىبارى شارستانى ، نەوت كۆمپىوتەر ۋە گەياندىن ، كۆمپىوتەر ، كارەبا ، ميكانىك ، دىزايىنى ناوخۇ ، ژىنگە ، ۋوزە ، بەرھەمھىنان ، سىستەمى كۆنترۆل كردن .	۷۰
۴	بەشەكانى كۆلىزى زانست (زانستى كۆمپىوتەر ، تەكنەلۇجىيە زانىبارى ، سىستەمى زانىبارى ، بايۇلۇجى ، ماتماتىك ، فىزىيا ۋە شىكردنە ۋەي نەخۇشپىيەكان)	۸۰
۵	بەشەكانى ياسا ، پەيوەندىيە نپودە ۋە تىيەكان ۋە دىپلۇماسىيە ، لىكۆلىنە ۋەي نپودە ۋە تى ، پەيوەندىيە گشتىيەكان ۋە زانستە رامباربەكان	۱۲۰
۶	بەشەكانى زمانى كوردى ، زمانى ئىنگلىزى ، ئەدەبى ئىنگلىزى ، ۋە رىگرتن ، زمانى عەرەبى ۋە زمانى فەرەنسى	۸۰
۷	كۆلىزى پەرۋەردە بەشى فىزىيا ، بەشى بايۇلۇجى ، ماتماتىك ، ھونەرى شپوھكار پەرۋەردەي گشتى ، باخچەي ساوايان	۸۰
۸	بەشى كۆلىزى ئاداب ۋە ھونەر بەشەكانى راگەياندىن ۋە ھونەرى دىزائى ناوخۇ	۸۰
۹	بەشەكانى كۆلىزى كارگىرى ۋە ئابوورى (ژمپىربارى ، ژمپىربارى بە تەكنەلۇجىيە زانىبارى ، دارابى ۋە بانك ، ئابوورى ، كارگىرى كار ، بەرئپوھبردنى كار ، بەرئپوھبردن ۋە ئابوورى ، كارگىرى ياسا ، كارگىرى تەندروستى ، بازارگەرى ، كارگىرى ئۆتپلەكان ، كارگىرى گەشتىبارى ، كارگىرى زانىبارى ، سىستەمى زانىبارى كارگىرى ، كارگىرى گشتى ، ميواندارى گەشت ۋە گوزار)	۱۵۰
۱۰	بەشەكانى پەيمانگە تەكنىكەكانى (گەشتوگوزار ، ژمپىربارى)	۱۵۰
۱۱	بەشەكانى پەيمانگە تەكنىكەكان (تەكنەلۇجىيە زانىبارى)	۱۰۰
۱۲	بەشەكانى پەيمانگەي نەوت (تەكنىكى ھەلگەندىن ، پالوتنى نەوت ۋە تەكنىكى گاز)	۱۵۰

تېئىنى: مەرج نىيە گشت زانكۆ ۋە پەيمانگە تاييەتەكان تەۋاۋى رېژەي پلانى ۋە رىگرتن پىدېرئىت ، بەلكو دەكەۋىتە سەر رېژەي پابەندبوونىيان بە بنەماكانى دىلئايى جۆرى ۋە ئامادەيى ستافى ۋانەبىژى ۋە تاقىگە ۋە ژىنگەي زانكۆ ۋە پەيمانگە پىداۋىستەكانى .

ب- ریزهی وەرگرتن له زانکۆ و پهیمانگهکان

ژ	هه‌لگرانی بروانامه	ریزهی وەرگرتن له کۆی پلانی وهرگرتن	ئه‌م سال	سالانی پیشوو
١	دەرچوانی ئامادهیی	%٨٠	%٩٠	%١٠
٢	دەرچوانی لقه پیشه‌بیه‌کان	%٥	%٩٠	%١٠
٣	دەرچوانی په‌یمانگه‌ی پینچ‌ساله‌ی سه‌ر به وه‌زاره‌تی په‌روه‌رده	%٥	%٩٠	%١٠
٤	دەرچوانی په‌یمانگه‌ی ته‌کنیکه‌ی دوو ساله	%١٠	%٩٠	%١٠

تێبینی:

١. ئەو به‌شانه‌ی ته‌نها دەرچوانی ئاماده‌یی تیدا وەر‌ه‌گیریت ئەوا کۆی پلانی وەرگرتن دابه‌ش ده‌کریت به‌ ریزهی (%٩٠) بۆ دەرچوانی ئە‌مسال و (%١٠) بۆ دەرچوانی سالانی پیشوو.
٢. ئە‌گه‌ر له‌و به‌شانه‌ی که‌ ریزهی وەرگرتنی لقه‌ پیشه‌یی و په‌یمانگه‌ پینچ‌ساله‌ی و په‌یمانگه‌ ته‌کنیکه‌کان پرنابیته‌وه، ئەوا به‌ دەرچوانی ئاماده‌یی پر ده‌کریته‌وه. وه‌ به‌پێچه‌وانه‌وه ئە‌گه‌ر ریزهی وەرگرتنی دەرچوانی ئاماده‌یی پرنه‌بۆوه ئەوا ده‌کریت به‌ دەرچوانی لقه‌ پیشه‌یی و په‌یمانگه‌ پینچ‌ساله‌ی و په‌یمانگه‌ ته‌کنیکه‌کان پر‌ب‌کریته‌وه به‌ مه‌رجیک گشت رینماییه‌کانی وەرگرتنیان له‌سه‌ر به‌رجه‌سته‌بیت.

چواردەم: وانه ھاوپەيوەندىدارەكان:

ئەگەر ھاتوو ژمارەى ئەو قوتابىيەنى/خویندكارانەى، كە كەمترین كۆنمەرەكانىيان يەكسانە، زیاتر بوو لەو ژمارەىيەى بېپارە وەرېگىرېن لە بەشېكى دىارىكراودابەپىي پلانى وەرگرتن، ئەوا ناوەكان بەپىي وانه ھاوپەيوەندىدارەكان دەچنە خانەى پېشېركىو، ھەرۆهكو لەم خشتەىيەى خوارەودا روونكراوئەتەو:

بەش	وانە ھاوپەيوەندىدارەكان
پزىشكى ددان	كىميا / فيزىيا / زىندەوهرزانی
بەشە ئەندازىارىيەكان	كىميا / فيزىيا / بىركارى / زىندەوهرزانی
بەشە زانستىيەكانى ھەردوو كۆلىژى زانست و پەرۆردە	كىميا / زىندەوهرزانی / فيزىيا / بىركارى
ھەموو بەشەكانى دىكە	بەپىي پىسپورى

پانزدەم: قوتابى/خویندكارى خاوەن پىداوېستى تايبەت

- أ. قوتابى/خویندكارى ناينا كە مەرجهكانى وەرگرتنى ھەبىت بۆى ھەيە داواكارى وەرگرتن راستەوخۆ پىشكەش بكات بە زانكۆ و پەيمانگە تايبەتەكان بۆ وەرگرتن لەيەكەك لە كۆلىژە مرؤفایەتییەكان.
- ب. قوتابى/خویندكارى خاوەن پىداوېستى تايبەت ئەگەر لە بەشېك وەرگىرا و جەستەى شىاو نەبوو بۆ ئەو جۆرە خویندەنە، ئەوا زانكۆيان پەيمانگە تايبەتەكان دواى وەرگرتنى رەزامەندى بەرپۆبەرايەتیی خویندنى تايبەت و لەبەرچاوغرتنى ئارەزووى قوتابى/خویندكارەكە بۆى ھەيە بىگوازىتەو بە خویندنىكى شىاوتر بە مەرچىك كۆنمەرەكەى لەو بەشەدا وەرگىرايىت و كورسى خویندنى بەتالى مابىت.
- ج. رەچاوى شوینى خویندەن و ھۆل و تاقىگە بۆ خاوەن پىداوېستەكان بكرىت .

شانزەھەم: پەيوەندىكىردن و نارەزايى

۱. ئەو قوتابى/خویندكارەى ناوى لە ھەر زانكۆيەك يان پەيمانگەيەك دەردەچىت پىيوستە لە ماوہى (۳)پۆژ پاش راگەياندىنى ناوى وەرگىراوان پەيوەندى بە شوينەكەى خۆى بكات، بە پىچەوانەوہ ھەلۆەشاندىنەوہى پالائوتنى بۆ دەكرىت.
۲. ھەر قوتابى/خویندكارىك بەپىيى رىزبەندى ھەلبىژاردنەكانى خۆى بەپىيى رىنمايىيەكانى وەرگرتن لەو بەشەى وەردەگىرىت ئەوا بەھىچ شىوہيەك مافى نارەزايى نابىت و خۆى بەرپرسيارە دەبىت لە ھەلەى پىكردەنەوہ.
۳. لەكاتى بوونى ھەر كىشە و حالەتى سكالائى قوتابيان/خویندكاران، پىيوستە زانكۆ و پەيمانگە تايبەتەكان بەدواداچوونى تەواو ئەنجام بدات پىش ئەوہى بۆ وەزارەتەمان بەرزبكاتەوہ.

حەقدەھەم: پابەندبوون بە رىنمايىيەكانى ئەزموون و رىكارى قوتابيان/خویندكاران

۱. قوتابيان/خویندكاران دەبىت پابەندىن بەدەوام بەپىيى رىنمايىيەكانى ئەزمونەكان و رىكارى قوتابيان/خویندكاران كە بەنوسراومان ژمارە (۲۲۱۳۰/۵) لە ۲۰۰۹/۱۲/۱۴ گشتاندىنى بۆ كراوہ بۆ ھەموو زانكۆ و حكومى و تايبەتەكان، بۆ دلىابوون لە دەوام و تاقىكردنەوہكان لە لايەن تيمى پشكىنى تايبەت بە دواداچوون دەكرىت.
۲. پىيوستە قوتابى/خویندكار دواى وەرگرتنى كۆتايى لە زانكۆ و پەيمانگە تايبەتەكان پابەندى دەوام بىت و خۆى تەرخان بكات بۆ خویندىن و بەپىيى خشتەى وانەكان لە ھۆلەكانى خویندىن نامادەبىت.
۳. قوتابى/خویندكار ئەگەر رىژەى نامادەنەبوونى لەگشت وانەكان گەيشتە (۱۰%) بەبى بيانووى رىپىدراو (عذر مشروع) تىپەرى دەبىت ئەم سالى خويندىنى بەكەوتوو بۆ ھەژمار بكرىت وە ھەروەھا ئەگەر قوتابى/خویندكارىك لە بابەتەى رىژەى (۱۰%) تىپەراند دەتوانرىت تەنھا لەو بابەتە بەكەوتوو ئەژمار بكرىت ئەگەر رىژەى كۆى گشتى نامادەنەبوو نەگەيشتبوہ (۱۰%).
۴. ئەگەر قوتابى/خویندكار رىژەى نامادەنەبوونى لەكاتى بوونى بيانووى رىپىدراو (عذر مشروع) كە برىتيە لە (كۆچى دواى كەسانى نزيك وەكو دايك و باوك و خوشك و برا و ھاوسەر و منداى يان نەخۆشى كە دەبىت بە راپۆرتى پزىشكى بسەلمىندرىت) لە (۱۵%) تىپەرى ئەوا پىيوستە لەلایەن زانكۆو داپراندىنى لە خویندىن بۆ بكرىت.
۵. دەرفت بدرىت بەو قوتابى/خویندكارانەى كە لە كاتى خویندىن بەبەھۆى كارەساتىك بەند دەكرىت بە پىيى ياساى سزادانى عىراقى بەمەرجىك ئەم قوتابىيە رىژەى (۱۵%) نامادەنەبووى تىنەپەراندبىت لە كاتى دەستگىركردنىدا.

خشتهی زانکۆ و پهیمانگه تایبه ته کانی هه ری می کوردستان بو سالی
خویندنی ۲۰۱۵-۲۰۱۶

۱. زانکۆ و پهیمانگه تایبه ته کانی سنووری پارێزگای هه ولێر

۱. که می زانکۆی جیهان / هه ولێر : www.cihanuniversity.edu.iq

کۆلیژ	بهش	کرێی خویندن
ئه ندازیاری	ته لارسازی	5.200.000
	شارستانی	5.000.000
	گه یانندن و کۆمپیوتهر	4.500.000
زانست	زانستی کۆمپیوتهر	3.750.000
	بایۆلۆجی	4.100.000
یاسا	یاسا	3.150.000
	په یوه ندییه نیوده وله تییه کان و دیبلۆماسییه کان	3.150.000
ئاداب و هونه ر	زمانی ئینگلیزی	3.195.000
	وه رگێرپان	3.195.000
	دی زاینی ناو خو	3.750.000
	راگه یانندن	3.000.000
زانستی کارگێری و دارایی	کارگێری کار	2.835.000
	ژمێریاری	2.835.000
	دارایی و بانک	2.835.000
	کارگێری ته ندروستی	2.835.000

۲. زانکۆی حەیات بۆ زانست و تەکنۆلۆجیا : www.hpust.com

کۆلیژ	بەش	کۆیی خۆیندن
ئەندازیاری	نەوت	4.500.000
	ژینگە	4.500.000
زانست	زانستی کۆمپیوتەر	3.900.000
	شیکردنەوێ نەخۆشییەکان	3.500.000
یاسا	یاسا	2.700.000
	پەيوەندییە نێودەولەتییەکان	2.600.000
ئاداب	زمانی ئینگلیزی	۳.500.000
زانستی کارگیری و	بەرپێوەبردنی کارگیری	2.700.000
	ژمیریاری	2.700.000
دارایی	دارایی و بانک	2.700.000
	بازارگەری	2.700.000

۳. زانکۆی ئیشق / ههولێر. www.ishik.edu.iq

کۆلیژ	بهش	کری خۆیندن
پزیشکی ددان	پزیشکی ددان	\$ 7500
ئه‌ندازیاری	ته‌لارسازی	5.625.000
	شارستانی	\$ 4500
	کۆمپیوتەر	5.314.500
	دیزاینی ناوڤۆ	5.000.000
زانست	ته‌کنه‌لۆجیای زانیاری	4.875.000
یاسا	یاسا	3.093.000
په‌روه‌رده	زمانی ئینگلیزی	3.656.000
	بیرکاری	\$ 3100
	فیزیا	3.500.000
	بایۆلۆجی	3.500.000
ئابووری زانسته	به‌رپۆه‌بردنی کار	3.750.000
کارگیریه‌کان	ژمیریاری	3.500.000
	دارایی و بانک	3.375.000
	په‌یوه‌ندییه ئنۆده‌وله‌تییه‌کان و دیپلۆماسیه‌کان	3.500.000

۴. زانکۆی لوبنانی فەرهەنسی / ھەولێر www.lfu-bmu.net

کۆلیژ	بەش	کۆیی خۆبەندن
	تەکنەلۆجیای زانیاری	2.727.000
یاسا و پەيوەندییە	یاسا	2.727.000
نیۆدەولەتییەکان	دیپلۆماسیەت و پەيوەندییە نیۆدەولەتییەکان	3.000.000
	کارگێری یاسا	2.727.000
زمان و پەروەردە	زمانی ئینگلیزی	2.727.000
	زمانی فەرهەنسی	2.727.000
	ھونەری شیۆه کاری	3.750.000
	پەروەردە ی گشتی	2.727.000
کارگێری و ئابووری	کارگێری کار	2.727.000
	ژمیریاری و دارایی	2.727.000
	بازارگەری	2.727.000
	کارگێری ھۆتیلەکان	2.727.000
	کارگێری گەشتیاری	2.727.000

كۆي خويندن	بهش	كۆي
\$ 4400	شارستاني	ئه ندياري
\$ 4400	كارهبا	
\$ 4400	كۆمپيوتهر و گه ياندين	
\$ 4400	ميكانيك	
\$ 2900	كارگيري گشتي	بهريوه بردن و كارهكان
\$ 2900	سيسته مي زانياري كارگيري	
\$ 2900	ژمپرياري	
\$ 2900	ميوانداري گه شتوگوزار	
\$ 2900	دارايي و بانك	
\$ 2900	بازارگهري	
\$ 2400	ته كنه لۆجاي زانياري	پهروه رده ي گشتي
\$ 2400	زمانى ئينگليزي سه ره تايي	
\$ 2400	زمانى ئينگليزي ناوه ندي	
\$ 2400	بيريكاري	
\$ 2400	بايۆلوجي	
\$ 2400	فيزيائي ئاماده يي	
\$ 2400	باخچه ي ساوايان	

6. زانكۆي بهيان

كۆلپز	بهش	كړي خويندن
	ئەندازياري تەلارسازي	5.000.000
	ئەندازياري شارستاني	5.000.000
	زانستى كۆمپيوتهر	3.250.000
	ياسا	3.000.000
	ديپلۇماسيەت و پەيوەنديە	3.000.000
	نيودەولە تيبەكان	
	زمانى ئىنگلىزى	3.000.000
	ژمىرياري	2.800.000
	كارگىرى كار	2.800.000

٧. په پیمانگه ی ته کښکی ره واندزی تاییهت Rawanduz.pti@gmail.com

په پیمانگه	به ش	کړی خویندن
	ته کڼه لوجیای زانیاری (IT)	2.000.000
	ژمیریاری	2.000.000
	گه شتوگوزار	2.000.000

٨. په پیمانگه ی هه ولیر بو نه وت

په پیمانگه	به ش	کړی خویندن
	ته کښکی هه لکه نندن	3.000.000
	پالوتنی نه وت و ته کښکی گاز	3.000.000

ب. زانکۆ تايبه ته کانی سنووری پاريزگای سلیمانی

۱. زانکۆی گه شه پیدانی مروی www.uhd.edu.iq

کۆلیژ	بهش	کریی خویندن
زانست و تهکنه لۆجیا	زانستی کۆمپیوتەر	2.700.000
	تهکنه لۆجیای زانیاری	2.700.000
یاسا و پامیاری	یاسا	2.400.000
	زانسته ر پامیارییه کان	2.300.000
	دیپلۆماسیه ت و په یوه ندیه گشتیه کان	2.600.000
زمان	زمانی ئینگلیزی	2.400.000
	زمانی عه ره بی	2.300.000
کارگیری و ئابووری	کارگیری کار	2.400.000
	ژمیریاری	2.800.000
	زانستی دارایی و بانک	2.800.000

٢. كه مپى زانكۆي جيهان / سلېمانى www.cihanuniversity-sul.com

كۆلپز	به ش	كرپى خويندن
	ته لارسازى	5.000.000
زانست	زانستى كۆمپيوتهر	3.750.000
	ته كنه لۇجىاي زانبارى (گرينج/ به ريتانيا)	3.750.000
	ياسا	3.150.000
	زمانى ئىنگلىزى	3.195.000
زانستى كارگىرى و دارايى	كارگىرى كار	2.835.000
	ژمپىرارى	2.835.000
	زانستى دارايى و بانك	2.800.000
	ژمپىرارى به ته كنه لۇجىاي زانبارى	2.835.000

٣. لقى زانكۆي ئىشك / سلېمانى www.ishik.edu.iq

كۆلپز	به ش	كرپى خويندن
ئەندازىبارى	ته لارسازى	5.625.000
	شارستانى	\$ ٤٥٠٠
زانستە كارگىرىه كان	زانستە نپوده وله تبه كان	٣,٥٠٠,٠٠
	كارگىرى كار	٣,٣٧٥,٠٠٠
	دارايى و بانك	3.375.000

6. زانکۆی ئەمریکی /سلیمانی www.uis.edu.iq

تیکرای نمره	کریی خویندن	بهش
۹۴,۵-۱۰۰	\$1,۵۰۰	ئەندازیاری بیناسازی
۸۹,۵۰-۹۴,۴۹	\$۲,۵۰۰	ئەندازیاری میکانیک
۸۴,۵۰-۸۹,۴۹	\$۳,۵۰۰	ئەندازیاری ووزە
۷۹,۵۰-۸۴,۴۹	\$۴,۰۰۰	ئەندازیاری بەرھە مھینان
۷۴,۵۰-۷۹,۴۹	\$۵,۵۰۰	ئەندازیاری سیستەمی کۆنترۆل کردن
۶۹,۵۰-۷۴,۴۹	\$۶,۵۰۰	زمانی ئینگلیزی
۶۰,۰۰-۶۹,۴۹	\$۸,۰۰۰	تەکنەلۆجیای زانیارییەکان
		لیکۆئینەوہی نیودەوہتی
		بەرپوہ بردنی کار

٤. زانکۆی کۆمار بۆ زانست و تەکنەلۆجیا www.komar.edu.iq

کۆلیژ	بەش	کریی خۆیندن
ئەندازیاری	شارستانی	6.090.000
	نەوت	5.935.000
	کۆمپیوتەر	5.200.000
	ژینگە	5.986.000
زانست	ماتماتیک	5.000.000
	شیکردنەوهی نەخۆشییەکان	4.000.000
	زمانی ئینگلیزی	3.500.000
کاردارى	کارگێرى زانیاری	4.109.000
	کارگێرى کار	4.043.000
	کارگێرى تەندروستی	4.109.625
	ژمێریاری	4.043.000
	دارایی و بانک	4.000.000
	بازارگەرى	4.000.000

ج. زانکۆ تاییه ته کانی سنووری پارێزگای دهۆک

1. www.nawrozuniversity.com نه ورۆز

کۆلیژ	بهش	کریی خویندن
ئه ندهازیاری	ته لارسازی	5.000.000
	کۆمپیوتەر و گه یانندن	4.500.000
یاسا و پامیاری	یاسا	2.430.000
	په یوه ندییه ئیوده وه تییه کان	2.880.000
کۆمپیوتەر و ته کنه لوجیای زانیاری	زانستی کۆمپیوتەر	2.750.000
زمان	زمانی کوردی	2.600.000
	زمانی ئینگلیزی	2.700.000
کارگیری و ئابووری	ژمیریاری	2.610.000
	کارگیری کار	2.610.000
	ئابووری	2.250.000
	دارایی و بانک	2.520.000

كەمپى زانكۆى جيهان / دهۆك

كۆلپژ	بەش	كرپى خویندن
	زانستى كۆمپيوتەر	3.750.000
	زمانى ئىنگلىزى	3.195.000
	ژمىريارى	2.835.000
	بانك و دارايى	2.835.000

۲. زانكۆى ئەمريكى دهۆك / كوردستان

كۆلپژ	بەش	كرپى خویندن
	زانستى كۆمپيوتەر	
	كارگىرى و دارايى	
	راميارى گشتى	
	راگەياندن	
	هپلكارى	

بەيوەندى

وېبسايتى وەزارەت: www.mhe-krq.org

ئىمەلى بەرپۆەبەرايەتى خویندننى تايبەت: prv.uni@mhe-krq.org

ئىمەيلى بەرپۆەبەرايەتى دلنپايى جۆرى زانكۆ تايبەتەكان: qa.private@mhe-krq.org

پەيجى فەرمى بەرپۆەبەرايەتى خویندننى تايبەت لە فەيسبوك <https://www.facebook.com/psmhe>

په سەندی دەگەم
د. یوسف گۆران
وەزیری خۆبەندنی بالا و توێژینه‌وه‌ی زانستی

سەرۆکی لیژنه

پ.ی.د. نوری یاسین هەرزانی

ئەندام

پ.ی.د. نجدت صبري ناكرهبي

ئەندام

پ.ی.د. جمال کمال حسین

ئەندام

تۆفیق عمر محمد